

[Ministeren for handel, industri og søfart.]
1949. Danmarks Marshallhjælp for 1949—50 er nu fornylig fastsat til 87 mill. dollars — altså er det lavere, end vi havde regnet med —, hvoraf vi formentlig kan regne med, at ca. halvdelen vil stå til rådighed i andet halvår.

Endvidere er det naturligvis meget vanskeligt at skønne over udviklingen i resten af 1949, så længe devalueringen endnu ikke har udtømt sine virkninger. Der er dog næppe grund til at vente, at devalueringen vil få afgørende betydning for vor import og eksport allerede i 1949, idet man må regne med, at der i vidt omfang er disponeret gennem allerede afsluttede kontrakter.

Overfor visse lande er der opstået større betalingsvanskeligheder end forudset. Disse vanskeligheder har i væsentlig grad præget betalingsforholdet overfor dollarområdet, men også overfor lande indenfor Europa, vi regner som lande med hård eller delvis hård valuta — lande som Belgien, Schweiz og Frankrig —, har det været forbundet med meget betydelige vanskeligheder at tilvejebringe betalingsmulighed for den nødvendige import. Hovedårsagen til vanskelighederne har været, at landbrugseksporten til de pågældende lande har svigtet i ikke ringe grad, og specielt for Frankrigs vedkommende gælder desuden det, at frigivelsen af turistrejserne førte til en hård belastning af vore betalingsmuligheder. Af forsyningsmæssige og beskæftigelsesmæssige grunde har det ikke været muligt at reducere importen fra disse lande i samme omfang som eksporten har svigtet, og det har under disse omstændigheder været uundgåeligt, at Danmarks handelsmæssige gæld til disse lande er gået i vejret. For Belgiens vedkommende er vor gæld således forøget fra ca. 25 mill. kr. ved årets begyndelse til næsten 50 mill. kr., ligesom gælden til Schweiz er forøget fra 17 til 44 mill. kr., og betalingsforholdet overfor Frankrig er ændret fra et tilgodehavende på 8 mill. kr. til en gæld på godt 50 mill. kr. Det må nu håbes, at devalueringen og den herigennem vundne konkurrencedygtighed vil bedre vor betalingsstilling til disse lande.

Uanset denne forringelse af betalingsstillingen overfor enkelte valutaområder skønnes det dog muligt at opretholde det totale niveau for importen og eksporten, som var forudset ved årets begyndelse, endda med en mindre forøgelse. Vi skønner nu, at eksporten i 1949 vil kunne forøges til godt 3,3 milliarder kr. og importen helt op til godt 4,4 milliarder kr.

I modsætning til, hvad der gælder de

hårde europæiske valutaområder som Belgien og Schweiz, er vort betalingsforhold til England blevet forbedret. Samtidig med, at en voksende import fra England har kunnet gennemføres indenfor praktisk talt alle varekategorier, er valutapuklen blevet bragt ned. Ganske vist skylder vi fortsat 440 mill. kr. på den såkaldte faste gælds-konto til England, men på den såkaldte løbende konto er det lykkedes at oparbejde et tilgodehavende på ca. 120 mill. kr. Uanset, at det må forudses, at devalueringen må virke i retning af at svække vor betalingsstilling overfor England, vil det være af uvurderlig betydning, at vi bestræber os på at bevare denne positive stilling på den løbende konto. Herigennem vil vi nemlig fra tilfælde til tilfælde råde over beløb til dækning af eventuelle deficit på betalingsstillingen overfor andre lande eller til indkøb i andre lande. Og dette vil være een af de meget væsentlige forudsætninger for Danmarks mulighed for at deltage i arbejdet på den europæiske samhandels frigørelse. Den belastning af vor handelspolitiske dispositionsfrihed, som valutapuklen rent betalingsmæssigt har betydet, bør nu hæves, og ved de kommende dansk-engelske forhandlinger vil der blive lagt stor vægt herpå.

Jeg skal derefter gå over til at fremsætte nogle bemærkninger om de forslag, vi fra dansk side vil fremsætte ved de forhandlinger, der skal foregå i Paris om den europæiske samhandels frigørelse.

Med det formål at øge konkurrencen mellem de europæiske lande, sænke omkostningsniveauerne og at komme bort fra de bilaterale handelsaftalers spændetrojer føres der for tiden forhandlinger mellem Marshalllandene om mulighederne for indførelse af større frihed i den europæiske samhandel.

Regeringen er indstillet på at yde det størst mulige bidrag til disse bestræbelser. De danske forslag til en friere import fra Marshalllandene tager sigte på dels en betinget friliste, hvilket betyder, at de varer, der opføres på denne liste, frit vil kunne importeres fra de lande, der omfattes af ordningen, dels en globalliste, som betyder, at importbevillinger, der udstedes for disse varer, vil kunne anvendes til import fra et hvilket som helst af de lande, der omfattes af ordningen. Forslagene omfatter en samlet import i 1948 på over 700 mill. kr., heraf godt 400 mill. kr. på den betingede friliste og ca. 300 mill. kr. på globallisten. Når man hertil lægger den egentlige frilisteimport, der beløber sig til ca. 30 mill. kr., og